

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassomgyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetőknek tevékenység a kiadó-hivatalban

Hirdetési díjak:

4. hasznos gúnyokból vagy annak helye 6 kr. Nagyból és többeszer hirdetésekkel kétszeres. Helyen egyes hirdetés után napi négy, külön 30 kr. Helyen 15 napig 15. Nyitási költségek száma 10 kr. Hirdetés az Értelme díjat első ártól.

Reklam-tér levelek és nem fogadtak.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vagy vidéken postán küldve:
Egyes évre . . . 7 fr. 12 - kr.
Félévre . . . 3 " 60 -
Negyedévre . . . 1 " 15 -
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes évre 12 fr. 12 - kr. a kapható a kiadványtalban a Góra Gázár-írók közölköztek.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kapu-utca 24. szám alatt.
hova a lap szellemi részét illető közlemények intézandók.

Felirat szerkesztés:

D. ZAKARIÁS JÁNOS.

Feliratok vissza nem adandók.

Lapfelhirdetés:

A Közlemények kiadása és a lap részvétel. Kolozsvár.
Kiadó: Közlemények kiadója Brassó

Az Emke s illetve a magyarság feladatai Brassóban.

Keddi szününkön írunk a népszerűségről, a melyek az Emke brassói választmányának küld, jeleztek a módot, melylyel — szerény véleményünk szerint — a népszerűség felhívására, s melylyel ismét a helyzethez jut az Emke brassói választmány, hogy azokat a feladatokat, melyeket eddig teljesített, továbbra is, minden fenakadás nélkül teljesíthet.

Most azokról a feladatokról, teendőkről kívánok megemlíteni, melyek a jövőben kell hogy megvalósítsanak.

E feladatok, e teendők igaz, nem egyedül, nem kizárólag az Emke feladatai, teendők. Ezek Brassó egész magyarságának, helyesebben minden magyar és hazafiasan érző polgárának feladatai, melyek hogy képezik: s épen azért az Emkénél is, mint a brassói hazafias és magyar érző honpolgárok egyik egyesülése feladatai, melyek hogy képezik.

De éppen mert csak egyik egyesület Brassó hazafias és magyar érző polgárának az Emke választmánya, a többi egyesületek támogatására feltehető szükség van, a minthogy meg is vannak győződve arról, hogy e támogatás elmaradni nem fog.

Hangszólóknak kívánjuk még azt is, hogy az alább felsorolandó teendők és feladatok megvalósításban nem kívánjuk a kezdeményezés szerepét az Emke választmánya részére vándikálni, mert bármely

egyesület, bármely testület a magyarságnak lépjen sorompóba e célok megvalósítása érdekében, örömmel átvesszük; s meg vannak győződve, hogy az Emke választmánya is, minden bármely egyesülettel jövő kezdeményezést, lelkesen felkarol, töle telhető támogatni fog.

Erdélyi és Kárpátgyűlési elnöki-tanács Brassóban, az a legközelebbi feladat. Legközelebbiek azért mondjuk, mely az Emke Kárpátgyűlési megalkatására, már a központi kolozsvári Kárpátgyűlést az első kezdeményező lépéseket megtette, a megalkatás társadalmi egy kiváló tagját már megírta. Ez egyrészt már részletes megemlékeztünk lapunk január 21-iki számának vezércikkében s azért itt csak érinteni kívántuk.

Városi önkormányzati testületnek a magyar nyelv még joggyököröny nyelvének sincs alkalmazása. E részben határozat visszavás van: mert bizony tudjuk, hogy 1876. s a következő években a magyar nyelv is meg a városi képviselő testület joggyököröny nyelve volt. Most, hogyan és miért szorult ki azt nem kutargat.

De hogy Brassó város magyarságának, a lakosság több, mint egyhármadának mellényes és jogos a kívánsága, hogy a magyar nyelv, az állam hivatalos nyelve is, mint joggyököröny nyelv alkalmazassék, azt úgy hiszik, senki kétségbe nem vonja.

S ép ezért örömmel halljuk, hogy a „Magyarság jövőkép bizottsága”, bár nem

hivatalos uton, már megtette és részben a kezdeményező lépést, s illetékes oldalról az egy kedvező elhatározás valószínűleg nem fog akadály górdítani. Az Emke térféle is használati fel befolyásait az egy mellobb eldöntése érdekében, hogy mielő hamarabb egyet-kevesebb oknak legyen a panaszra.

A brassói főmunka, egyház istentiszteleti nyelvének s a kath. egyházosság s többi röm. kath. egyház hivatalos nyelvének, tulajdon részben, vagy kizárólag magyarra áttele képezéséről kath. magyarság és sorában az Emke tagjainak igen fontos és megvalósításra váró feladatai. E részben, az a meggyőződésünk, csak kezdeményezni és sürgetni kell és sem az illetékes egyházi hatóság, sem az egyházosság gyűlés, sem az említett egyesületek elnökei, s az utóbbiak tagjai részéről ellenzárás nem fogunk találni. Nem fogunk találni, mert hisz Brassó városnak 8350 röm. kath. lakosa közül alig ezre rug azok száma, a kik német anyanyelvűeknek vallják magukat. Ez az ezer pedig nagybőrből intelligens és hivatalnok elem; a kik mindannyian egy jól tudnak vagy legalább értenek magyarul s a kik magyarról fűznek; s ép ezért a fenti értelembe telő változtatást elengedni nem fogjuk.

Hivatást és feladatot kell képezze az Emkénél a közel jövőben gondoskodni arról, hogy a lehetők ingyenes magyar nyelvű oktatásban részesüljenek.

Hányan vannak idegen ajkú polgáraink között, a kik — kész örömet —

elsajátították a magyar nyelvet, ha erre alkalmai, módjuk volna. Alkalmai, módot kell nyújtani erre mellobb; tanárnak, tanítónak — föltételek hazafiasgúnál — kész örömet vállalkoznak erre a feladatra. Évenként három-négy hónapra a pl. realiskolák tornaszerkezők az est óráiban, vagy vasárnap alkalmi időben, a nép számára nyilvános, a magyar nyelv elemi ismereteket bevezető gyakorlati, szemléltető előadásokat lehetne tartani s az eredmény megerősítik lenne.

Az Emke színesített szakosztályára rég nem működött. Most itt a nagy bój, a kedvező alkalom egy nagyból színi előadás rendezésére.

Az Emke feladata, hogy városunkba egy felmunka színiarszlatot több előadásra hozza ide magyerején. A kolozsvári nemesi színház személyzetét rendezőrelegre meggyerőni volna az egyetlen mód, melylyel Brassóban a magyar színesített megmozdít bírnyee helyre-hozható lenne. Brassó közönségének e részben nagyon az igényei. A jó német színiarszlatot után egy gyenge magyar színiarszlat nem tudhat tért hódítani. Most persze csak az elkövetkező lehet megtenni, mert míg új színházépületnek nem lesz, arról, hogy ide egy jobb színiarszlat jöjjön, szó sem lehet.

Sok teendő vár még a felsoroltakon kívül az Emke választmányára, ráink magyarok, hazafias magyar szempontból itt Brassóban.

A legfontosabbat, azt, melyet önma-

TÁRSA.

Csengő harangszó.

Csengő harangszó
Hiv esküvőre,
Tomploba közel
Ünnepi nép,
Vá a dalnok
Ódák mellett
Al a menyasszony
Ifjú, szép.

Tul a toronyrak
Lélekharangja
Búsan adog egy
Siri dalnok,
Fáradt halandó
Váik a lélek,
Mesebe hazába
Költözik át.

Bim-bom! A hangok
Összegyűlnek
S szép ara ajkán
Beszél a szó:
Bár az a másik
Szőkén nőnek,
Bús temetőbe
Hívogató.

A törpe.

— Egy bányász elbeszélése —
Angolból, a „Brassó” számarra: W. M.
(Folytatás.)

Rögtön letétem a pipámat s már már a folyosóra léptem, mikor a következő ötlet meg íletem s megállás börtök:

Szeretném én, — mondá a törp, hangzavarnak kitűnő szívesével — szeretném én, mintha megálltam; nem akar s nem lenni? nem hiszi, hogy jó törpe lenne annak?

Ekkor Hetty körbe, megértő kacsargása hangzott fölémből . . .

— Férjhez menni óhó? On bányára álmok. Matty, különben nem gondolni ilyen, — mondá nővérem.

Egy lépecsk közelebb léptem az ajtóhoz, mert nem tudtam, mily fátissal lesz nővérem e kijelentése a törpére s mert eszembe jutott, hogy a törpék mily különös teremések . . .

Pillanatszerű csend volt . . .

— Törpe és pupus vagyok tudom, — kezdő várt. Matty, — de jobban szeretem én, mint fogja, valaha valaki ott szerepni, s képlemes ott ott ajánlatok föl önk . . .

— Ha hisz törpe lenne én önmek, sem monnék önmek. Matty, — raglott körbe. Hirtelen nővérem, — a így né is beszéljen többé róla . . .

Szörny elgondolom, hogy Hatty kiső és legyellen volt beszélő, és az bizony, ott a meggyőződés és lelkiség is önmek, mert Matty valahán így lehelte a porban . . . Egy szerelmes pörtyök.

Az hiszem, Matty körüljárta a szobában, mert most hangja közelőlőrl hangzott s beszéd durvább s szaggatottabb volt, mint rendesen.

— Jól tudom, — monda, — hogy Fim az az ember, a ki én és köztem áll. Azt hisz, nekünk van? — Azt hisz, nem látom? Fim nyerte meg az én szívet; de azt mondom, Hetty, addig nem les az őrá, míg én élek!

Hidig borzongás folatott el hátamat s a botom után tapogattam, mert hangja oly fölélmel volt, hogy nem tudtam, mit lesz a következő percz.

Hátan Hetty nem az a leány volt a ki könnyen megillet. Talán a leány megiet a Fim neve által, mert a mint Matty szívesen, ő fölgyant.

Igen, — mondá kislány. — Igen Fim nyerte meg szívemet s azt hiszem, én is bírom az ővet s nem szégyenlen az megmondani sem önmek, sem fiamnak. Tudom, hogy én mindig hozzáuk lépelek, tudom, hogy Fim szívesen a egy ővet kell várnunk, míg az ő lehelte, de az mit sem tesz. Várak 11 óráig is, ha meg kell lenni s ha az ővet nem lehelte, szakít sem leszek; annál kevésbé . . .

megyek egy oly nyomorút, mint embernek, mint én.

E szavak közönségesre hasonló hangok kóváltak. A Matty hangja volt: Nemsokára szán kirohant a folyosóra . . .

Bemegés fogott el, de nem mozdultam . . .

Matty megállott a folyosón, szemben a kijáróval s így én jól láttam időmelen nagy fejt. Ott állott, olyan ártatlan, melyhez hasonlós csak sem láttam. Kétségbeesett, rut tozant; reménytelen rokonoktól időmelen teres állt, s azoz úgy nézett ki, mint az ő ki mindere köz.

Tompán bémek magam els a kifejezett később is gyáron láttam szerén. Talán már ekkor megfogalmazott bönne az, a mit télt . . .

— Nem lesz Fim-m, míg én élek . . .

örömmel leheltem magam els, miközben magához léletem tért s bönem elavított . . .

Hirtelen meg gyantáltam, hogy kihallattam őt.

A következő nap, mint rendesen, mindnyájan a bányában voltunk s történetesen ez, Fim és a törpe egy társaságban voltak.

Ugy látszik, mintha törpe nem akarna Fim mellett távozni s én Gtástem Fim-ot. A menyasszony lehelte, nyugolom mindkétjük.

Fimnek csak sem láttam egy szépnak, mint akkor, lehet, hogy a fölélmel rótt önmek oka, de egy volt. (Vége volt.)

